
Karmelicka

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Muranów

Atrybuty: Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych Nazwy społeczne Od nazw zgromadzeń zakonnych

Rok utworzenia nazwy: 1682

Opis

Karmelici - katolicki zakon kontemplacyjny o surowej regule, założony w 1155 roku przez krzyżowca Bertolda z Kalabrii na górze Karmel niedaleko Hajfy w Palestynie. Do Polski zostali sprowadzeni przez królową Jadwigę Andegaweńską i jej męża Władysława II Jagiełłę w 1397 roku. Ulica wiodła do kościoła Karmelitów Trzewickowych (dziś Narodzenia NMP, al. Solidarności 80).

Ciekawostki

Powstała jako droga do kościoła Karmelitów Trzewickowych w 1650, łącząc Leszno z Nowolipiem. Od 1682 nosi dzisiejszą nazwę. Początkowo sięgała tylko do Nowolipia i zabudowana była luźnymi domami z ogrodami. W 1818-28 ulicę zabudowano kamienicami a w 1865 roku przedłużono do Dzielnej z tym, że nową część nazwano Nowokarmelicką. W 1908 poprowadzono tędy tory tramwajowe. Mieszkali tu wyłącznie Żydzi, którzy specjalizowali się w sprzedaży konfekcji. Byli to najczęściej litwacy, czyli Żydzi z Litwy i Białorusi, mówiąca głównie po rosyjsku. Skala zaludnienia w 1935 to 1017 osób na 1 ha! Była to jedna z najważniejszych ulic dzielnicy żydowskiej, wzdłuż stały 2-, 3- i 4-ropiętrowe kamienice z małymi podwórkami studniami, jednak ulica kończyła bieg na Dzielnej. Wrzesień 1939 nie spowodował dużych zniszczeń. W 1940 ulicę włączono do getta, dojeżdżano tędy do szop (schopów), czyli fabryk zatrudniających ludność żydowską: tu mieszkali robotnicy tych fabryk. Wzięli oni udział w powstaniu w getcie, dlatego hitlerowcy zniszczyli doszczętnie zabudowę ulicy. Ulicą sunęły olbrzymie tłumy, riksze, wozy, a przez to przebiegały się tramwaje. Widać było szyldy ciastkarni, perfumerii, księgarni. Jednak ulica pustoszała w chwilach przejazdów karetek więziennych z Pawiaka, kiedy rozpędzony wóz wpadał w tłum, a hitlerowcy tłukli kogo popadło gumowymi pałkami z wbitymi w nie gwoździami i żyłkami. Od 1942 ulica stała się martwa i pusta, lekko się ruch zagęszczał rano, po ustaniu łapanek. W październiku 1942 ulicę wyłączono z getta. Po wybuchu powstania ulica została zburzona, z wyjątkiem szpitala, który z kolei runął w 1944. Ostatnie ruiny usunięto w 1948, a na ruinach powstało osiedle mieszkaniowe

Muranów. Ulicę przedłużono do ul. Stawki.

Stan obecny:

strona nieparzysta

Nr 1: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 1a: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 1b: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 3: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 3a: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 3b: Przedszkole Integracyjne nr 8.

Nr 3c: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 9: Prokuratura Rejonowa Warszawa Żoliborz. Przed wojną mieściła się tu popularna cukiernia Alijewa.

Nr 11: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego. Przed wojną mieściła się tu kawiarnia Samsona Friedlanda, a także redakcja czasopisma młodzieży syjonistycznej Hanoar. Dom spłonął w 1939.

Nr 13: Szkoła Podstawowa nr 210 im. Bohaterów Pawiaka. Założona w 1957, dzisiejszego patrona nosi od 1972.

Nr 15: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 17: Pawilon. Restauracja Bar-a-Boo.

Nr 17a: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 19: Blok mieszkalny.

Nr 21: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 25: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 27: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Waclawa Eytnera, Tadeusza

Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 29: przed wojną mieściła się tu szkoła Centralnej Żydowskiej Organizacji Szkolnej, związanej z Bundem. Uczęszczał tu m.in. Marek Edelman.

strona parzysta

Nr 2: Bloki osiedla Muranów. Powstały w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 2a: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 2b: Bloki osiedla Muranów. Powstały w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

~ Od 1837 działał tu Szpital Ewangelicki, który zamknięto w 1941. Przy szpitalu mieścił się cmentarz z nagrobkami z XVIII w. W 1943 budynki zniszczono, a na ich miejscu zbudowano socrealistyczny blok.

Nr 4: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 4a: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 4b: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 10: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Znajdowały się tu źródła, które zasilaly wodociągi staromiejskie. Przed wojną mieściły się tu budynki kompleksu szpitala ewangelickiego, które zostały wyłączone z obrębu getta.

Nr 12: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

W latach 1928-1940 mieszkał tu Abraham Weiss (1895-1970) - dr filozofii, rabin i docent Talmudu w Żydowskim Instytucie Nauki, członek Komitetu Żydowskiego, który jak mógł tak opóźniał decyzję o utworzeniu warszawskiego Getta. W 1940 roku wyjechał do USA, gdzie przez ponad ćwierć wieku mieszkał w Nowym Jorku, będąc wykładowcą Uniwersytetu Yeshiva. Po przejściu na emeryturę w 1967 roku wyjechał do Izraela, gdzie kontynuował wykłady na Uniwersytecie Bar-Ilan w Ramat Gan.

Nr 16: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Nr 26: Centralna Przychodnia Rehabilitacyjno - Lecznicza Polskiego Związku Niewidomych.

Nr 30: Blok osiedla Muranów. Powstał w 1956-69 wg proj. Wacława Eytnera, Tadeusza Mrówczyńskiego, Tadeusza Perzyńskiego i Stanisława Rymaszewskiego.

Data nadania nazwy: 1682 rok